

KARJALA – MAA – MUISTOT

Näyttely Karjalan siirtoväestä Tarvasjoen kotiseutumuseossa

Tarvasjoen kotiseutumuseon alakertaan Tarvasjoen sota-aikaa kuvaavan näyttelyn yhteyteen on rakennettu Karjalan siirtoväestä kertova näyttely Karjala – maa – muistot. Näyttelyssä on tekstien ja valokuvien lisäksi esillä evakkomatkalle mukaan otettuja sekä Karjalaan liittyviä esineitä.

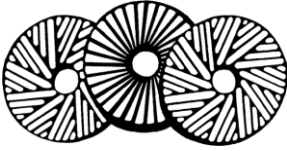
Tarvasjoen siirtoväki

Tänä vuonna kesäkuussa tulee kuluneeksi 80 vuotta jatkosodan alkamisesta. Jatkosodan alussa Suomi valtasi takaisin talvisodassa menetetyt alueet, ja syksyllä 1941 siirtoväelle annettiin lupa palata koteihinsa. Jatkosodan aikana kaikkiaan kaksi kolmasosaa evakkoon lähteneistä karjalaisista palasi takaisin kotiseudulleen. Suurhyökkäyksen alkaessa kesäkuussa 1944 edessä oli uudestaan Karjalan evakuointi.

Talvisodan (1939–40) ja välirauhan (1940–41) aikana Tarvasjoelle sijoitettiin lähinnä Äyräpään pitäjältä tulleita siirtolaisia. Evakkojen vastaanottopaikat eivät välttämättä olleet heidän sijoituspaikkojaan. Tarvasjoenkin kautta kulki useamman kylän ihmisiä, ennen kuin varsinaiset sijoitukseen määrätyt Kuolemajärveläiset asettuivat alueelle asumaan. Jatkosodan evakuoinneissa Tarvasjoelle tuli aluksi Johanneksen pitäjän asukkaita. Kuolemajärveläiset sijoitettiin Salon seudulle, pääasiassa Halikkoon, ennen lopullisia sijoituskuntia Turun seudulla.

Juhannusviikolla 1944 tuli Auran rautatieasemalle evakkokuljetuksia Karjalankannakselta. Asemalla saapujia oli vastaanottamassa tarvasjokelainen lotta Valma Perttula (myöh. Laakso).

Valma Laakso muistelee tuota aikaa Kalervo Mäkisen teoksessa On isät täällä taistelleet: "Junista tuli väsyneitä, nälkäisiä ja suojaa kaipaavia vanhuksia, äitejä pienine lapsineen, yksinäisiä lapsia ja lääkäriä tarvitsevia sairaita. Heidät ohjattiin koululle, Aurantalolle tai suojeluskunnan tiloihin. Heille täytyi saada ruokaa, pesutilat, vaatteita ja lepotilat. Samaan aikaan saapui paljon sankarivainajien arkkuja, jotka kannettiin aseman toiseen päähän. Välillä saapuivat siirtoväen karjaa tuovat junat. Sekasorto oli täyteen ahdetuissa vaunuissa kauhea. Karjanhoitajat eivät olleet pystyneet luomaan pois lantaa, ruokinta ja lypsy oli vaikeaa. Lehmiä oli poikunut matkalla ja monet vasikat kuolleet."

Jälleenrakentamisen aika ja yhdistystoiminta

Karjalan menetyksen jälkeen Tarvasjoelle asutettiin lähinnä Kuolemajärven pitäjän kylien asukkaita, joille muodostettiin 65 siirtoväen asutustilaa. Alueelle asettui myös joitakin Heinjoen ja Uudenkirkon karjalaisia, jotka ostivat maatilat vapaaehtoisilla kaupoilla. Alkoi jälleenrakentamisen aika.

Jatkosodan jälkeen Karjala-liitto kehotti eri puolille Suomea sijoitettuja karjalaisia perustamaan karjalaseuroja ajamaan karjalaisten asiaa sekä vaalimaan karjalaista kulttuuria. Tarvasjoen Karjalaiset ry. rekisteröitiin maaliskuussa 1946. Seura hankki vuonna 1979 lipun, joka vihittiin Karjala-liiton kesäjuhilla Bomban-talolla. Lippu on nähtävissä kotiseutumuseon näyttelyssä.

Karjala – maa – muistot -näyttely on tehty yhteistyössä Tarvasjoen Karjalaiset ry:n kanssa. Tarvasjoen kotiseutumuseo on avoinna sunnuntaisin kello 11–15 elokuun loppuun asti. Museon avoinna pidosta huolehtivat Tarvasjoen kotiseutuyhdistys Tarvaiset ry. ja Liedon museo. Museossa on pieni museopuoti ja kahvio. Museoon on vapaa pääsy.

Lisätietoja:

Liedon museo

puh. 050 593 1592

info@liedonmuseo.fi

www.liedonmuseo.fi